

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ

OLAĞANDIŞI DURUMLARDA HIZLI DEĞERLENDİRME ve MÜDAHALE EKİBİ

ADANA HIZLI DEĞERLENDİRME RAPORU

18 ŞUBAT 2023

Güzelyalı Semt Pazarı yakınındaki bina 6.02.2023 saat 10.00

1. ETKİLENEN BÖLGENİN;

Coğrafi özellikleri:

Adana, Türkiye'deki altıncı büyük kenti olup ülkenin önde gelen tarım, ticaret ve kültür merkezlerinden biridir. Türkiye'deki maden zengini 4. bölge olan Adana; krom, demir, manganez, kurşun ve çinko yatakları açısından önem taşımaktadır. Türkiye'deki iller arasında gelişmişlik endeksinde 27, nüfusa göre ise 7. sırada olan bir ilimizdir.

Adana'nın merkezi; Mersin, Adana, Osmaniye ve Hatay illerini kapsayan coğrafi, ekonomik ve kültürel bir bölge olan Çukurova'nın merkezinde bulunur. 2022 sayımında nüfusu 2.274.106 nüfusa sahiptir. İlin yüz ölçümü 13.844 km²dir. İlde km²'ye 160 kişi düşmektedir. Şehir Seyhan Nehri'nin iki yakasında 350-380 kuzey enlemi ve 340-360 doğu boylamında yer almaktadır.

5'i merkez ilçe (Seyhan, Yüreğir, Çukurova, Sarıçam, Karaisalı) olmak üzere toplam 15 ilçesi ve belediyesi vardır. Bu ilçelerde 831 mahalle bulunmaktadır.

Depremden en çok etkilenen ilçesi Çukurova, 3. Büyük ilçesi olup 27 mahallesiyle 250 km² alana sahip ilçesidir. Nüfus yoğunluğu en fazla olan 2. ilçedir (1.547)

Tahmini büyüklük (kentin ne kadarı etkilenmiş):

Adana'da deprem her yerinde hissedilmesine rağmen depremden en çok etkilenen Çukurova ilçesi ve bu ilçenin Güzelyalı Yurt ve Huzurevleri Mahalleleridir. Apartman yıkılmaları burada olmuş can kayıpları da bu yıkıntılarda gerçekleşmiştir. Toplam yıkılan bina sayısı az olmasına rağmen yıkılan binaların çok katlı olması ve depremin uyku sırasında kişileri uykuda yakalaması, 2. Depremin öğle tatiline yakın olması ölü ve yaralı sayısının artmasında etkili olmuştur.

Adana'da ilk günlük raporuna göre ilk depremde 6, ikinci depremle birlikte 12 binanın yıkıldığı, ilk iki günde 150'nin üstünde olan ölü sayısının depremin 7. günü itibariyle 500'e yaklaştığı saptanmıştır. TTB Merkez Konsey ve Adana Tabip Odası yöneticileri ile hastaneler, aciller gezilmiş, hastane yöneticileri ve sağlık müdürlüğü ile görüşülmüş, yıkılan binalar gezilmiş, arama kurtarma çalışmaları takip edilmiştir. Şehrin içme suyu ve elektrik sisteminde ciddi sorun meydana gelmemiştir. Adana'da sağlık personeli gereksinimi olmadığı ifade edilmiştir.

Tufanbeyli ilçesinde de bir bina yıkılmış, 4 kişi hayatını kaybetmiştir.

Sosyoekonomik özellikler (göç alıyor mu, hakim ekonomik etkinlik, ...):

Adana, Türkiye'nin en gelişmiş illerinden biri olmasına rağmen son yıllarda ekonomik anlamda arzu edilen düzeyin gerisinde kalmış, nisbi olarak geçmişteki konumundan geriye düşmüştür. Adana, sosyoekonomik gelişmişlik endeksi sıralamasında 8. İl konumunda genç bir nüfusa sahiptir.

Altı şubat Maraş depreminde Adana'nın güney ve doğusundaki iller olan Hatay, Osmaniye, Maraş, Adıyaman, Antep'te görece bölgesel bir yıkım olması, sağlık alt yapılarının bir kısmının tamamen tahrip olmaması nedeniyle deprem sonrasında Adana, gerek insan gücü ve gerekse tıbbi ve yaşamsal gereksinimler için destek olma noktasında oldukça kritik bir işleve sahip olmuştur.

Etkiyi şiddetlendirebilecek bölgesel özellikler / riskler var mı? (iklim koşulları, nüfus hareketleri, sanayii tesisleri, ...):

JEOLOJİK YAPI

Adana ilinin genel jeolojik yapısı dağlık kesim ve ovalık kesim olarak iki kesimde incelenir. Ovalık Kesim alüvyal materyallerden oluşmaktadır. Çukurova Bölgesinde kireçtaşı oluşumları ile dördüncü zaman alüvyalleri yayılım gösterir ve ildeki ovaları oluşturur.

Adana Havzası III. zamanın sonlarına doğru deniz ve kara kökenli sedimentlerin çökmesi ile oluşmuştur. Karışık yapılı bir delta olan Çukurova'nın güneyindeki bölüm, Halosende (y.10 bin yıl öncesinden bu güne) alüvyon yığılmasıyla yeni eklenmiştir. Bunun gerisinde Pleishosen'e (y. 2,5 milyon yıl 10 bin yıl önce) ait daha eski bir delta vardır. Bu eski deltanın yüzeyleri bugün üç ayrı taraça halinde yüksekte kalmıştır.

Adana'da depremden en fazla nüfus bakımından 3. büyük ilçesi olan Çukurova etkilenmiş, buradaki binalarda yıkımlar gerçekleşmiş ve can kaybı olmuştur.

18 Şubat: Artçı sarsıntılar devam ediyor.

2. DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER

	Etkilenen nüfus (sayı)	Ölü ³	Yaralı	Kayıp
Edinilen bilgilere göre - (Bilgi kaynağı ¹ : (kriz masası, sağlık müdürlüğü, toplum, medya...))	Tüm şehir nüfusu	418		?
Tahmininiz ²			1500	

Ölü ve yaralılara dair net bilgilerimiz varsa yazılacak

Etkilenen nüfus şu anda nerede?

Depremi ilk günlerinde, evleri yıkılan deprem mağdurlarının bir kısmı tanıdıklarının akrabalarının yanına yerleştiği bir kısmının kamu kurumlarınca (belediye-AFAD) hazırlanan çadır kamplarında barındığı yiyecek ve barınma ihtiyaçlarının karşılandığı bu konuda herhangi bir eksikliğin bulunmadığı, gönüllü STK'lar ve belediyeler tarafından arama-kurtarma faaliyetinin gerçekleştiği bölgelerde yiyecek ihtiyaçlarının karşılandığı görülmüştür. Yine artçı depremlerin gerçekleşeceği ihtimaline karşı birçok kamu kurumu, özel ve devlet okulları, Belediyeler tarafından çadır konteynerlerin ve binaların tahsis edildiği, birçok yurttaşın özellikle depremden sonraki 2 gün boyunca evlerinde kalmadıkları gözlenmiştir. İlerleyen zaman da Adana'da depremden etkilenen nüfusun bir kısmı Kadirli ve Mersindeki akrabalarına ve yazlıklarına, Pozantı'da bulunan yayla evlerine gitti. Bir kısmı binaları kontrol edilene kadar arabalarında, camilerde, spor salonlarında, düğün salonlarında kaldı. Kentin fuar alanı, Pazar yerleri ve bazı okullarında çadır kampları oluşturuldu. Adana'nın 9 ayrı bölgesinde (Fuar Alanı, Toros Mahallesi Semt Pazarı, Güzelyalı Semt Pazarı, Huzurevleri Mahallesi Semt Pazarı, Belediye Evleri Semt Pazarı, Sosyete Pazarı, Gündoğdu Koleji, Anadolu Lisesi) toplu yerleşim oluşturulduğu, buralara hekim görevlendirildiği, gün içinde 3-4 saat, birinci basamak sağlık hizmetlerinin sürdürüldüğü gözlenmiştir. 16.02.2023 depremzedeler KYK yurtlarına yerleştiriliyorlar.

3. TEMEL GEREKSİNİMLER

Su

Adana'da depremin ilk gününden itibaren su kesintisi olmamıştır. Depremden zarar görenler de susuz kalmamışlardır.

Gıda

Depremi ilk üç gününde genelde Çukurova ilçesinde açık yerlere ve lokantalara tek tük rastlanıyordu.

Yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşları depremzedelere gıda ve sıcak yemek yardımında bulundular.

Barınma

Enkaz çalışmaları ilk gün halk ve gönüllüler (STK, belediye, meslek örgütleri) tarafından yapılmış. Daha sonra iş makineleri ve vinçler devreye girmiştir.

Kişiler genellikle kendi arabalarıyla parklarda, şehir stadının oto parkında, Adnan Menderes Bulvarına yakın açık alanlarda parka halindeki arabalarında ilk iki günü geçirmişlerdir. Villa tipi 2 katlı evleri olanlar evlerini akraba ve dostlarına açmışlardır.

TÜYAP Fuar alanında da insanlar zor koşullar içinde ilk birkaç gün başlarını sokacak bir yer buldular.

Kalanlar şartlarından memnun olmadıklarını ifade ettiler.

AFAD Gündoğdu Okullarını ve Anadolu lisesini çadır kamp alanı olarak kullandı. Bu okullara ve bazı semt pazarlarına çadırları kuruldu. Bu çadırlar kaldırılarak evleri yıkılan veya yıkılma tehlikesi nedeniyle hasarlı bulunan aileler öğrencilerden boşaltılan KYK Yurtlarına yerleştirilmeye başlandı. 16 Şubat 2023

4. SAĞLIK HİZMETLERİ

Adana'da depremin 1. ve 2. Gününde depremde yarananların tamamı Adana'daki hastanelerde tedavi altına alınmış, 1. Günün akşamından itibaren çevre illerden gelen yaralılara da hastaneler sağlık hizmeti vermiştir.

Adana'da depremden etkilenen hastaların tedavileri sevk gerektirmeden yapılırken, Hatay, Osmaniye, Maraş ve diğer illerden gelen yoğun hasta sevklerinin ardından kapasitenin üstüne çıkmış ve diğer illere hasta sevkleri yapılmıştır.

Bölgedeki yaralıların birçoğu Adana Şehir Hastanesi'ne getirilmiştir. Aciller ve servisler kapasitesini aşmış, yurttaşlarımız sedyelerde ne yazık ki tedavi olmak ve yer bulunması için beklemek zorunda kalmıştır. Yoğun bakımlarda kapasite iki katına çıkarılmıştır. Tüm hekimler, sağlık çalışanları insanüstü çabayla hayat kurtarmaya odaklanmışlardır. Bölgede sahra hastanelerine, çalışma sahalarına ihtiyaç oluştu. Çünkü acil müdahale gerektiren yaralılar gelmiş ve bir sirkülasyon sağlanması ihtiyacı doğdu. Zaman karşı bir mücadele yaşandı.

Sağlık hizmeti sunumuyla ilgili bir aksama yaşanmadığı tarafımıza iletilmiştir. Ancak içinden geçtiğimiz süreçte tün sağlık kurum kuruluşlarının birlikteliği ve eş güdümünün çok önemli olduğunu hatırlatmak isteriz. Deprem tüm canlıların sağlığını doğrudan ve dolaylı yoldan olumsuz etkileyen ciddi bir ekoloji ve halk sağlığı sorunudur; sağlığın tüm bileşenleri hassasiyetle takip edilmelidir.

<u>Sağlık Kurumu</u>	<u>Hasar Durumu</u>	<u>İşlevi</u>
<u>Adana Şehir Hastanesi</u>	Hasarlı değil	İlk günden beri Adana'da yaralananları 2. günden sonrada Hatay Maraş Osmaniye, Adıyaman, Antep, Şanlıurfa'dan gelen yaralıların teşhis ve tedavileri ve ameliyatları için kullanıldı. Kimsesi olmayan çocuklara yuva oldu. 500 e yakın yakınları ile kavuşamamış çocuk barındırıyordu.
Seyhan Devlet Hastanesi	Hasarlı Değil	Yaralıların tedavileri ve operasyonları yapıldı. Poliklinik hizmeti veriliyor.
Meydan Kadın Doğum Çocuk Hastanesi	Hasarlı Boşaltılmış	Özel Güney Adana Hastanesine taşınmış burada Seyhan Devlet Hastanesine bağlı olarak hizmet vermeye başlamış
Yüreğir Devlet Hastanesi	Hasarlı Değil	Poliklinik hizmeti veriliyor, depremden zarar gören hastaların tedavileri yapıldı.
Çukurova Devlet Hastanesi	Hasarlı Değil	Poliklinik yapılıyor depremden zarar gören hastaların tedavileri yapıldı.
Ceyhan Devlet Hastanesi	Hasarlı Değil	Poliklinik yapılıyor

Kozan Devlet Hastanesi	Hasarlı Değil	Poliklinik yapılıyor
Dr. Ekrem Tok Ruh Sağ. Ve Hastalıkları Hst.	Hasarlı Değil	Poliklinik yapılıyor. Depremden etkilenen hastalara randevusuz bakılacağını duyurdu. Bölge Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi konumunda olup hastaneye bağlı 2 TRSM var.
Pozantı 80.Yıl D. Hst.	Hasarlı Değil	Poliklinik yapılıyor
İl Sağlık Müdürlüğü	Hasarlı Değil	Sağlık yönetimi buradan yapıldı.
Adana'da 197 ASM Binası 733 aile hekimliği birimi var Depremi etkilediği Çukurova'da 25 ASM mevcut	3 ASM binası hasar almış kullanılamayacak durumda binası hasar tespiti için bekleyen birkaç ASM mevcut	ASM lerin hemen hemen hepsinde poliklinik ve koruyucu hekimlik hizmeti veriliyor.
Ağız Diş Sağlığı Merkezleri	Hasarlı Değil	Hizmet veriliyor.

Sağlık Çalışanları

Adana'da sağlık çalışanları çok büyük bir özveriyle hem Adana'da depremde yaralananlara hem de çevre illerden gelen hasta ve yaralılara sağlık hizmeti vermişlerdir. Özellikle 112 acil Sağlık Hizmetleri çalışanları ve büyük Şehir Belediyesinin evde sağlık ve hasta nakil hizmeti çalışanları uzun çalışma süreleriyle fedakârca çalışmışlardır. Tükenme ve PTSS ile karşı karıydırlar. Adana'da bir TRSM hemşiresi bir 112 çalışanı hayatını depremde kaybetmiştir.

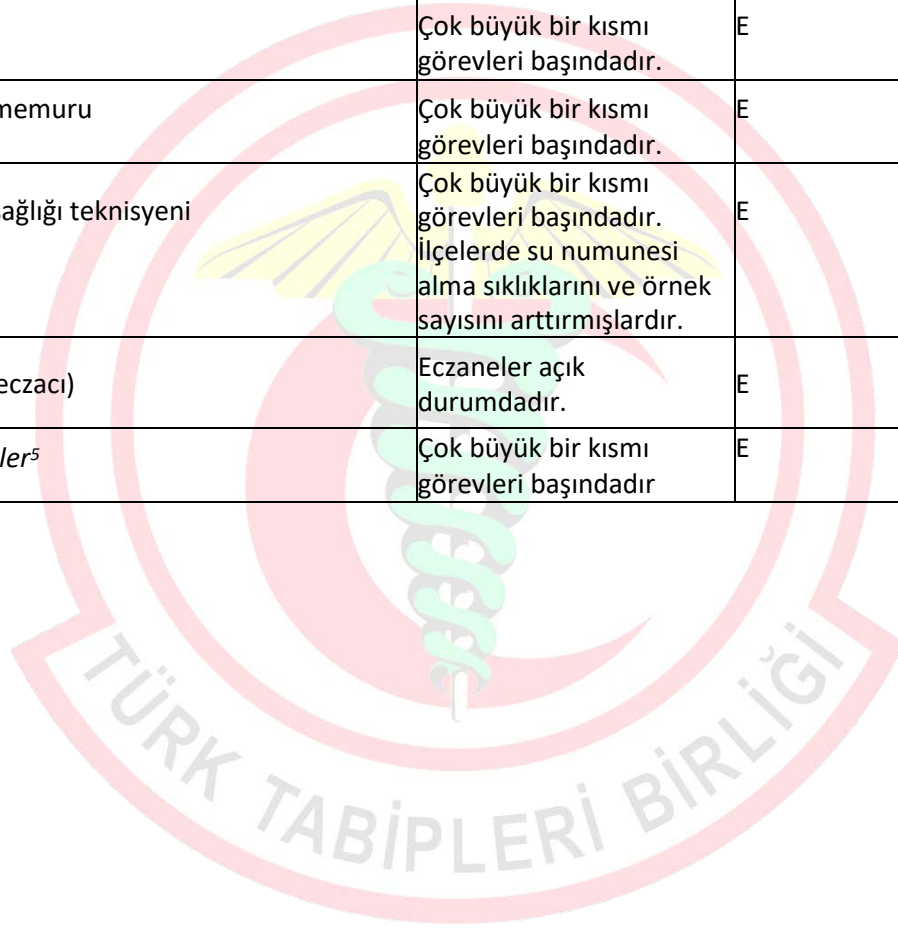
Aynı anda masada beyin cerrahisi ve ortopedi ameliyatları yapıldı.

Gönüllü Sağlık Hizmetleri

Kurum/Örgüt	işlev

Sağlık hizmetleri nerede/nasıl sunuluyor? (ziyaret edilen sağlık kurumu sayısı)

Sağlık çalışanları	Sayı (görev başında olan)	Yeterli mi? Yetersizse (E –H)
Hekim	Hastanelerde hekimlerin çok büyük bir kısmı görevleri başındadır.	E
Hemşire	Çok büyük bir kısmı görevleri başındadır.	E
Ebe	Çok büyük bir kısmı görevleri başındadır.	E
Sağlık memuru	Çok büyük bir kısmı görevleri başındadır.	E
Çevre sağlığı teknisyeni	Çok büyük bir kısmı görevleri başındadır. İlçelerde su numunesi alma sıklıklarını ve örnek sayısını arttırmışlardır.	E
Diğer (eczacı)	Eczaneler açık durumdadır.	E
Hizmetler ⁵	Çok büyük bir kısmı görevleri başındadır	E

Su klorlaması		Yapılmaktadır	E
Bağışıklama (öz. Kızamık)		Kızamık vakası görülmemiştir.	E
Sağlık kurumlarında doğum yaptırılabilir mi?		Evet	E
Acil sağlık hizmetleri (Hastane öncesi: 112, triyaj alanları vb.)		Veriliyor	E
Acil sağlık hizmetleri (hastane)		Veriliyor	E
Acil ameliyatlara yapılabilir mi?		Yapılıyor.	E
Ambulans	Yerel	Çevre illere destek verildi	E
	Dışarıdan (ilçeden)	Hasta getirenler çok	E
Ulaşılabilen – işlevsel sağlık kurumları		Hemen hemen hepsi	
Ayaktan tedavi	ASM	Hemen hemen hepsi	E
	Özel	Medline Hastanesi Afet Hastanesi ilan edildi. Hizmet veriyor	E
	Muayenehane hekimliği	Hizmet veriliyor	E
Kan bankası		Aktif	E
Yataklı tedavi	Kamu – Hastane	Aktif	E
	Özel – Hastane	Aktif	E
Diyaliz merkezi		Hizmet veriyor	E
Hastanelerin acil servisleri		Hizmet veriliyor	E
Eczane		Eczaneler hizmet veriyor.	E

Hizmetler

Su Klorlanması: Adana Sular klorlanıyor, klor ölçümleri yapılıyor, Halk Sağlığı Başkanlığından alınan bilgiler, Adana'da suların musluktan içilebilir durumda olduğu yönündedir.

Bağışıklama:

Ulusal Bağışıklama Programına uygun rutin aşı işlemleri devam etmektedir.

Sağlık kurumlarında doğum yaptırılabilir mi?

Evet

Acil sağlık hizmetleri (Hastane öncesi)

112 Acil Sağlık Hizmetleri istasyonları aktif durumda

Hastanelerin acil birimleri hasta kabul ediyor.

Acil ameliyatlara yapılıyor mu?

Acil ameliyatlara yapılmakta

Ulaşılabilen /İşlevsel sağlık kurumlarıASM:

Adana'da ASM'lerin 194 adedi işlevseldir. ASM'lerden sadece 3 tanesi kullanılamaz durumdadır. Bu üç ASM de farklı şekillerde hizmetlerine devam ediyorlar (Çadır, Kiralama).

Hastanelerin acil servisleri:

Hastanelerin acil servisleri çalışır ve hasta kabul edebilir durumdadırlar.

Hastalar nereye sevk ediliyor?

Deprem nedeniyle yaralı olarak başvuran hastalardan 400 kişiye yakın bir sayıda kişi başka şehirlere sevk edilmiştir.

5. SAĞLIK ÇALIŞANLARININ GEREKSİNİMLERİ

Dinlenme ve toparlanmaya ihtiyaç vardır. Sağlık çalışanları esenliğe kavuşturulmalıdır.

Şefkat merhamet sevgi saygı ile bilimsel ve dostça muamele görmek, şiddetten uzak, mobbing içermeyen bir çalışma ortamında insan sınırlarını zorlamayacak çalışma saatleri içinde hak ettikleri emeklerinin karşılığını alarak çalışmak. Bir teşekkür ve minnettarlık belirtisi.

Hastanelerde dinlenme alanlarının düzenlenmesi.

6. ALTYAPI

Su şebekesi:

Her ne kadar sular kontrol ediliyor ve içilebilir olsa da sürekli monitorizasyonu, ve şehir şebekesinin gözden geçirilmesi artık suların arıtma tesislerinin de değerlendirilmesi insan ve çevre sağlığı açısından önemlidir.

Elektrik:

Elektrik kesinti yok, ancak olası bir depreme hazırlıklı olunmalı, yüksek katlı apartmanlar başta olmak üzere ildeki tüm asansörlerin elektrik, halat ve ray donanımlarının test edilerek uygun olup olmadığının denetlenmesi gereklidir.

İnternet ve şebeke:

Kayda alınır bir sorunla karşılaşılmadı. Depremzedelere fazladan internete girme imkanı (GB yükleme) operatörler hizmet sağlayıcıları tarafından sağlanmalıdır.

Kanalizasyon:

Kanalizasyon ile ilgili bir probleme rastlanmadı ancak kentin kanalizasyonu ve arıtma tesisleri testten geçirilmelidir.

Atıkların toplanması ve yok edimi:

Depremde yıkılan apartmanlara moloz muamelesi yapılmamalı, insanların hatılarına, kişisel eşyalarına saygı gösterilmeli, Depremde yıkılan binaların çevresinde yeşil alan yoktur. Depremde yıkılan binaların arsaları boş bırakılarak orada ölenlerin isimlerinin yazıldığı anıta dönüştürülerek yeşil alan olarak kullanılmalıdır.

Çöpler

Yurtlara yerleştirilen depremzedelerin çöpleri düzenli olarak toplanmalı, yurtlara temizlik personeli desteğinde bulunulmalıdır.

Güvenlik:

Arama kurtarma çalışmaları sırasında çevrede yapılan gözlemlerde yeterli güvenlik önleminin alınmadığı bir çok vatandaşın çalışmanın yapıldığı yere yakın bir şekilde çalışmaları izlediği, kurtarma ekiplerinin maske ve baret gözlük gibi koruyucu ekipman kullanmadığı, zarar görmüş binaların altında vatandaşların çalışmaları izlediği, araç trafiğinin çok yoğun olduğu gözlemlenmiştir.

Hasarlı olup, yıkılmamış içine girilemeyen binaların güvenliği sağlanmalıdır.

Ulaşım olanakları (Bölgeye, bölge içi):

Uçak seferlerinin sayısı artırılmalı, THY'nin 100 TL bedelli depremzede taşıma hizmeti biraz daha sürmelidir. Adana ve deprem bölgesine gelen gönüllü hekim ve sağlık görevlilerinin ulaşım ile ilgili tüm gereksinimleri karşılanmalıdır.

Adana'dan depremi yoğun yaşayan illere düzenli olarak sabah ve akşam saatlerinde karşılıklı yardımların götürülebileceği ı otobüs seferleri konulmalıdır.

İletişim olanakları:

Özellikle kronik hastalığı olan kişilere yitirmişler ise cep telefonu desteği sağlanmalıdır. (MHRS /e nabız)

7. GEREKSİNİMLER / YARDIMLAR

Yardımların, yardımlaşmanın gerek yardım edileni gerekse yardım edeni rahatlattığı, bu tür afet durumlarında terapötik etkisi olduğu unutulmamalı, kişilerin kurumların, toplulukların birbirine yardım edebilme hakkı gasp edilmemelidir.

Adana Tabip Odası Deprem Bölgesi Destek Faaliyetleri

1. Adana Tabip Odası tarafından depremin ilk gününden itibaren oluşturulan Deprem Bölgesi Gönüllü Hekim Ağı oluşturulmuş, ilimizde ihtiyaç duyulan hastane ve toplanma bölgelerine sevkleri sağlanmıştır.
2. İlimizde bulunan oda başkanları ile toplantı gerçekleştirilerek bir kriz masası oluşturulmuştur.
3. Depremin ikinci günü bölgede görev yapan meslektaşlarla dayanışma amacıyla Tıbbi malzeme ve erzak bağış kabulüne başlanmıştır. Bağış kampanyası kapsamında medikal malzeme ve ilaçlar son kullanım tarihleri kontrol edilerek tasniflenmiş ve sağlıklı koşullarda paketlenmiştir. Gıda, bebek maması, hasta maması ve kamp malzemesi türü bağışlar da ayrıştırılarak bir kısmı bölgeye gidecek araçlara yüklenmiş ve sevkleri sağlanmıştır.
4. Meslektaşlarımızın barınma ihtiyacını karşılamak için odamız tüm hekim ve sivil halka açılmıştır.
5. İlimizde oluşturulan TTB Kriz Masası üzerinden tıbbi malzemeler Deprem illerine dağıtımları bekletilmeden gerçekleştirilmektedir.

Yardımların depolandığı alan

Gereksinim	Acil mi?	Yerel kaynaklardan ne kadarı karşılanabilir?		
		Bilgi aldığınız yere göre	Size göre	
Sağlık personeli				
Tıbbi malzeme – ilaç				
Taşınabilir tıbbi bakım birimleri (çadır-konteyner...)				
Hasta nakil aracı				
Su				
Gıda				
Seyyar tuvaletler				
Barınma				

8. ÖNCELİKLİ SORUNLAR VE YAPILMASI GEREKENLER

Adana'da deprem şiddetli olarak hissedilmiştir. Gündüz saat 13.40 civarı olan 2. Deprem kişileri yaralamamış, öldürmemiş göçük altında bırakmamış olsa da, ruhlarda sekel bırakmış, ruhsal travmaya neden olmuştur. Sağlık çalışanları da nöbette olanlar görev başında, uykuda olanlar aileleriyle birlikte depremin korkusunu deneyimlemiş yaşamışlardır. Hastane çalışanları gönüllü olarak alanda kalmışlar. Yakınlarının kaybı ve aralıksız çalışma süreleri nedeniyle tüketmiş durumdadır.

En öncelikli işlerden biri sağlık çalışanlarının idari izinli sayılması, yayınlanan genelgenin sağlık çalışanlarını da kapsamasını sağlanması,

Adana'na çevre illerden kalıcı göçle gelenlerin artacağı ve demografik yapısının değişeceği öngörüsüyle aile sağlığı merkezleri ek ebe ve hemşirelerle desteklenmeli. Aile hekimlerine kayıtlı olmayan kişiler için misafir aile hekimliği birimleri kurulmalıdır.

KYK yurtlarında sağlık hizmeti yakın ASM, Sağlıklı Hayat Merkezi, TRSM ve İlçe sağlık Müdürlükleriyle organize edilmelidir. Tabip Odası ile işbirliği yapılmalıdır.

Köylere göç nedeniyle ASM'lerin nüfusunun arttığı belirtildi. Nüfuslar güncellenmelidir.

Bağışıklama hizmetleri hiç aksatmadan devam etmeli, Kızamık, Çocuk Felci, sürveyansı aksatılmamalıdır. Ana çocuk sağlığı hizmetlerinin yanında kişilerin üreme sağlığı ile ilgili olarak aile planlaması danışmanlığı almaları sağlanmalı, bu konudaki ihtiyaçları giderilmelidir.

Yukarıdaki başlıkların organizasyonu ve koordinasyonunun ivedilikle sağlanabilmesi için çok sektörlü işbirliği yapılması konusunun görünür kılınması.

